

Käre Sal

Eller förlåt, bara Sal. Jag skulle aldrig ha uttryckt mig så i tal – eller till dig för den delen – men nu är jag förpassad till brevsformat, och frånvaron av den muntliga kommunikationens så välbehövliga instrument gör att de av tiden resta skyddsbarriärerna ter sig oöverkomliga. Ironiskt är det, att jag besitter förmågan att så träffsäkert ådagalägga mina tankemönster, samtidigt som jag är deras fånge. Det är också ironiskt, att jag sitter här och skriver ett brev till dig, ett brev som egentligen är ämnat för en person som inte längre finns, men eftersom tiden ej ännu har tyglats, får du äran att agera ställföreträdare. Återigen får jag be om ursäkt, ty det är inte meningen att vara sarkastisk. Men bitter är jag. Jag tänker mycket nu för tiden. Kanske ryggas du tillbaka inför det. Kanske tänker du: "Dean Moriarty, den där skenintellektuelle bondfångaren som hellre fick saker förklarade för sig än tänkte igenom dem själv? En tänkande man? Vilken naturkraft är det som har kunnat tvinga honom till den förfärande bördan att behöva tänka?" Vi kommer alldeles strax till det.

Framför sängen i vilken jag skriver det här brevet hänger en spegel. Jag har kommit på mig själv med att stirra in i spegelbildens ögon, utan att kunna rycka loss mig. Var det Nietzsche som menade att om man stirrade ner i avgrunden tillräckligt länge, så stirrar den tillbaka på en? Jag har för mig att han åsyftade något helt annat med det, något som rörde moral, men det har känts rätt passande angående mitt förhållande till min spegelbild. Du får ursäkta allusionen, det är bara så att jag inte vet hur jag annars ska nedteckna det jag känner. Vad som upprör mig är däremot inte det faktum att jag stirrar in i dessa ögon – utan det är att de tycks tillhöra en främling. Missförstå mig inte nu; jag är tämligen säker på att kroppen som reflekteras i spegeln är min, men likväl känns den på något sätt obekant. Det är som att anletsdragen på sätt och vis har fått ett djup som inte funnits där tidigare. Jag vet inte hur jag ska beskriva det.

Kanske undrar du – utöver det där om mitt tänkande - också varför jag är bitter. Nå, jag tänker inte undanhålla sanningen från dig. För exakt 23 dagar sedan råkade jag ut för en olycka. Jag ska inte besvära dig med detaljerna, ty de är ovidkommande, men för att göra en plågsamt lång historia kort: Jag har blivit förlamad. Läkarna talade om något som heter "paraplegi", med en kort bisats sprängfylld av löjligen plattityder. Vilken tur jag har att jag lever och sådant. Min första instinkt var att resa mig upp, trycka dem mot väggen, och först vråla ut en grundläggande förklaring av begreppet tur, sedan fråga dem vad poängen med att leva som en fånge i ens egen kropp skulle vara. Fast kroppen lydde inte, varpå en ångest började sippra fram, och det dröjde inte länge innan det kändes som att den uppslukade alla celler i kroppen. Inte den gamla, trötsamma ångesten, utan en ny, främmande, panikartad och hjälplös sådan. Jag märker att jag börjar bli ostadig på handen nu, så jag ska avsluta brevet här.

En sak till bara, som förbryllar mig. Känner du till ångestpamfletterna de delar ut till traumapatienter på sjukhuset? Nej, det gör du såklart inte. Ett av tipsen som ges för att hantera ångesten är att "trycka ner fötterna i golvet och rikta uppmärksamheten mot hur det känns i fötterna och kanske beskriva känslan utan att värdera". Kan du förklara den meningen för mig? Jag har aldrig utgett mig för att vara särskilt smart, men jag förstår inte direkt hur det är tänkt att jag, som - hur mycket jag än försöker - inte kan röra, än mindre känna något, i nedre delen av kroppen, ska lyckas med detta. Har du någon förklaring? Jag väntar med spänning på svar.

Vänliga hälsningar, Dean Moriarty

Sal

En vecka har förflutit sedan jag skickade brevet. Jag förebrår dig inte för att du inte har svarat. Jag vet att du säkert fortfarande sitter och funderar över vad du ska skriva. Du var alltid den eftertänksamme, den som kunde sitta och reflektera i timal över saker som vi andra hanterade halvautomatiskt.

En vecka har förflutit. Vanligtvis hade jag inte vetat hur jag skulle presentera detta till synes simpla sakförhållande. Det brukade bekymra mig mycket, hur man skulle få en så enkel mening som denna att rymma den uppsjö av känslor, tankar, intryck, som hade varit, men inte längre är. Kommer du ihåg den där konstmetoden som Old Bull Lee brukade tala om, trompe l'œil, eller vad det nu hette? Det där framställningssättet som syftar till att bedra ögat, och som kan få en försvinnande liten målning att skildra ett ofantligt stort motiv. Tror du att det kan överföras till språket? Trompe la tête? Jag vet inte. Vad jag vet är att "en vecka har förflutit" som ordföljd just nu känns mer adekvat än något annat.

Vet du vad det mest plågsamma med mitt tillstånd är? Solen. Solen, som i sin arrogans följer sin bana som om inget hade hänt, och vars strålar varje morgon hänsynslöst tränger sig in genom fönstret och angriper min kropp. Jag har bett grannen om hjälp med att sätta upp persienner, men hon har inte hört av sig än. Är väl upptagen med sitt. Helst av allt skulle jag vilja stänga ute omvärlden helt - och med den vetskapen om fortgången av allt - men av begripliga skäl är jag nödsakad till viss interaktion med den.

Ett annat tips som ges av ångestpamfletterna jag nämnde i förra brevet är att man inte ska isolera sig själv, men jag har inte längre något gemensamt med omvärlden. Den är oförstående inför min apokalyps. Den fortsätter längs sina invanda mönster, precis som solen, alltid med något mål i förgrunden. Den stannar aldrig upp och reflekterar över sitt tillstånd, till skillnad från mig, som inte längre har något val i frågan. På tal om mönster ska även vanor vara viktiga för sådana med samma tillstånd som mig, och även där känns uppmaningen främmande. I vanor finns det bara skräck. Det som skrivs på de här pamfletterna är verkligen helt åt helvete. Men vad vet jag. Kanske är jag abnorm, en avvikelse från samhällets normativa kalibrering av dess objekt, en som varken känner sådant man bör känna, eller tänker sådant man torde tänka.

Har du upplevt den där skamfulla känslan som infinner sig när man hänger sig åt något, som man vet är allt annat än oklanderligt? Det är ungefär så de här obesvarade breven känns för mig. Genom att skicka iväg dessa brev avslöjar jag ju trots allt mitt innersta väsen för dig, en person som så vitt jag vet är väsensskild den person brevens innehåll är ämnat för. Men tro mig: allt jag hittills har skrivit till dig är sprunget ur nödvändighet. Vari den nödvändigheten består vet jag inte med säkerhet, men dess bestånd är något absolut, något jag känner lika distinkt som mitt hjärtas slag. En psykolog skulle förmodligen benämna det "katharsis" och hänvisa till förträngda barndomsminnen, och jag skulle vanligen vara benägen att instämma, men vad gäller allt ovanstående och tidigare skrivet känns det som att det vore en förenkling. Det här handlar om mer än så. Om min identitet, eller – om du ursäktar uttrycket – min själ. Och jag kan inte skaka av mig den här fasansfulla känslan av att se en främling blicka tillbaka mot mig från spegelytan. Även om jag inte gärna vill tillskriva mitt tillstånd någon slags dunkel mystik, så är det någonting mer. Det måste vara någonting mer.

Dean

Sal

Det här kommer att bli mitt sista brev till dig. Jag vet inte vad det var jag trodde mig skulle kunna utvinna ur en kommunikation med dig, men jag inser nu att en sådan ändå skulle vara fruktlös. Själen - och det är den jag försöker förmedla - mister sin betydelse, drar sig undan, när man försöker översätta den till ord. Mellan oss, och mellan alla människor som någonsin har vandrat på denna jord, finns det en oöverkomlig helvetesavgrund över vilken alla försök till gemenskap förvrids till något groteskt annorlunda än den tilltänkta formen. Vissa är bara mer enträgna än andra att ignorera den, inte titta ner, och vidhålla att mottagaren fullgott har förstått meddelandet. Vilket såklart undantagslöst är lögn. All kommunikation är lögn. Ändå kan jag inte förmå mig att sluta skriva till dig. Jag vill bara ha ett tecken på att du har mottagit dessa meddelanden, att du åtminstone på ett yligt plan har registrerat vad det är jag säger, och tillåter mig existera – om än på ett minimalt, undanskjutet skrä – i ditt medvetande. Kanske är det som är groteskt annorlunda bättre än inget alls.

Jag täckte för spegeln nyligen. Det var omöjligt att tänka klart när det satt en alltid iakttagande främling i rummet. Och tänka klart är något jag nu måste göra. Situationen är ohållbar, för att uttrycka mig så operonligt som möjligt. Något måste göras. Jag har radat upp de alternativ jag tycker mig ha, men alla verkar falla på sig själva. Att acceptera mitt tillstånd går inte, då mitt tillstånd till sin natur är oacceptabelt. Att söka terapeutisk hjälp vore direkt skadligt, då alla former av terapi förutsätter att objektet även är ett subjekt. Självmord? Nej. Hur skulle jag kunna begå självmord, när jag inte ens med säkerhet vet vem det är jag mördar?

Dessutom känns det som att ångesten kommer att klara av det sistnämnda själv. Att mörda mig alltså. Jag försöker oavbrutet förstå mig på den, analysera den ner till dess beståndsdelar, men likt ett monster ur Ctulhu-mythologin är den för sinnena oemottaglig, och låter sig således inte beskrivas med ord. Som du ser är jag nästan benägen att beskriva ångesten som något transcendentalt, något bortom både den fysiska och andliga världen. Ty trots att varje ögonblick tycks mig diskontinuerligt, finns den där som en kontinuitet. Så är det väl med alla känslor, antar jag. Tur är det väl i alla fall att det finns en kontinuitet att hålla fast vid.

Dean

Dean

Du var för upptagen med att försöka känna tiden för att lära känna dig själv. Du kom i det avseendet närmare sanningen än någon av oss andra. Klandra inte dig själv; ditt liv är inte bortkastat. Känn inte heller någon skam över dina brev. Det är genom yttranden som tingen blir till. Sluta täcka över din spegel. Stifta bekantskap med dig själv.

Sal Paradise

Sal

Jag har lugnat ner mig nu. När jag läste vad jag skrev i förra brevet ruskade jag ofrivilligt på huvudet. Hjärnan ser verkligen med avsmak på hjärtats alster, så att säga, men hjärtat är däremot det enda som tillför något, varför jag trots allt är glad att jag skickade iväg brevet. Ctulhu-allusionen får dock huvudsakligen bli ihågkommen i komiskt syfte (haha). Du får ha överseende med mina sinnessvängningar. Jag tror att jag kommer klara mig. Fan, även om jag inte klarar mig så kommer jag väl att klara mig i slutändan. Psyket har sina strategier för att hantera sådant här.

Grannen hörde av sig nyligen. Hon hade äntligen tagit sig tid till att sätta upp persiennerna. Jag förklarade för henne att det inte längre var nödvändigt, att jag fann det rätt trevligt att vakna av solen varje morgon. Dessutom har jag utsikt över en vacker park från mitt fönster. Vid parkens omkrets flyter en oändlig ström av motorfordon fram, vilkas avgaser har gjort det angränsande gräset missfärgat, sjukt. Men vid en av kanterna har det otroligt nog växt fram en vit ros. Den utgör en alldeles underbar kontrast mot det sjuka gräset och asfalten. Jag önskar att du kunde se den.

Jag undrar hur länge den varar.

Dean Moriarty